

Rigsdagstidende.

1857. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 190.

Ottende Session.

52de Møde.

Torsdagen den 12te Februar.

(Fortf.)

Ordføreren (fortsat): Det vil sees, at nærværende Lovforslag gaaer meget videre i Indrømmelserne, end man i det constitutionelle Land, som i mange Henseender har Lighed med vort, har troet det nødvendigt at gjøre. — Et andet Punkt, som det ærede Mindretal har holdt sig til, er Grundlovens § 20, hvori der siges: „Folkethinget anklager, Rigsretten dømmer“. Her maa jeg dog tillade mig at bemærke, at jeg virkelig troer, at der er en saa grundig Misforstaaelse tilstede, at det ærede Medlem selv maa være bleven opmærksom derpaa. Det, at Rigsretten dømmer, siger jo ikke, hvorledes Loven skal være; Meningen er, at Rigsretten skal dømme efter Loven; men hvorledes Loven er affattet, vedkommer jo aldeles ikke Rigsretten. Mindretallet har jo selv forfægtet, at man skal iagttage visse Former med Hensyn til Udgifter udenfor Finantsloven; naar de tilfidesættes, indtræder jo ganske det Samme; ere Formerne ikke iagttagne, indtræder efter hans Mening Ansvarret ubetinget. Rigsretten kan ikke gaae ind paa Spørgsmaalets Hensigtsmæssighed og deslige; den „dømmer“ altsaa efter hans Mening ikke i det Tilfælde. Fleertallets Forslag er kun en yderligere Udvikling af det Princip, som det ærede Medlem selv forfægter med Hensyn til de Tilfælde, hvor Formerne ikke ere iagttagne. — Det ærede Medlem har dernæst fremhævet, at det var stridende mod vore almindelige Begreber om

Erstatningsansvar, naar i saadanne Tilfælde, hvor en Minister efter bedste Skjønne har afholdt en Udgift, og Rigsdagen nægter Samtykke, Ansvarret ubetinget skal indtræde; men jeg maa gjøre opmærksom paa, at man ingenlunde saaledes kan overføre de private Rettsforhold paa det Offentlige. Jeg skal gjentage her, at hvor man har med de høieste Statsmagter at gjøre, der er Forholdet et andet, end hvor der er Tale om et Rettsforhold mellem Mand og Mand. Desuden kan der jo ingen Tvivl være om, at naar en Mand overdrager en Fuldmægtig at udføre en Forretning og indskrænker hans Fuldmagt, eller forud nægter sit Samtykke til visse Foranstaltninger, saa maa Fuldmægtigen selv bære Ansvarret for Handlingen, isald han handler imod de i Fuldmagten givne Bestemmelser. — Det ærede Medlem fremhæver dernæst, at det under alle Omstændigheder er urigtigt, naar der ikke absolut er paaviist nogen Skade, da at paalægge Ministrene et Ansvar; men det Spørgsmaal, hvad Skade der er paadraget Staten, og hvorvidt der kan finde noget Afdrag Stedt. Ex. i hvad der er anskaffet for Pengene, er et ganske andet Spørgsmaal end selve Erstatningsspørgsmaalet; dette Spørgsmaal maa behandles for sig selv. — Dernæst har det ærede Medlem fremhævet, at det vilde være vanskeligt at finde Ministre, naar man spænder Erstatningspligten saa stærkt. Jeg tror ikke, at det paa Grund af Ansvarret er vanskeligt at finde Ministre. Jeg troer, at det tilstrækkelig har viist sig, at Skøndt Grundloven er saa overordentlig streng i sine Bestemmelser angaaende Finantslovene, har det ikke blot ikke været vanskeligt at finde Ministre, men vi have fundet Ministre, der dristigt